

Zakon o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/

(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/	1
1.1	Pravna podlaga.....	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/	1
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/	2
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/	2
1.3.1	Akti župana po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/	2
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/	2
1.4.1	Akti občinske uprave po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/	2
1.5	Pristojnosti in naloge občinske volilne komisije po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	2
2.1	Volilna in referendumski kampanja.....	2
2.1.1	Predvolilni shodi.....	3
2.1.2	Financiranje volilne in referendumske kampanje.....	3
2.1.2.1	Poročanje volilni komisiji in računskemu sodišču	3
2.1.3	Plakatiranje	3
2.1.4	Delno povračilo stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje	4
	Ključne besede.....	4
	Uporabljene kratice.....	4
	Viri.....	4

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a	42. člen	1

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/ Uradni list RS, št. 41/07, 103/07-ZPolS-D, 105/08 Odl. US: U-I-295/07-8, 11/11, 28/11 Odl. US: U-I-67/09-27, Up-316/09-19, 98/13		2

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Določi pogoje za izvedbo predvolilnih shodov v prostorih organov občine.	4. člen	3
2	Določi plakatna mesta, na katerih je dovoljeno brezplačno lepljenje in nameščanje plakatov z oglaševalskimi vsebinami za volilno kampanjo.	8. člen	8

3	Lahko določi dodatna plakatna mesta, na katerih je dovoljeno lepljenje in nameščanje plakatov z oglaševalskimi vsebinami za volilno kampanjo proti plačilu.	8. člen	8
4	Sprejme pogoje za pridobitev pravice do uporabe plakatnih mest.	8. člen	8
5	S splošnim aktom določi višino delnega povračila stroškov organizatorjem volilne kampanje.	28. člen	11

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/

tč.	Akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Odlok o plakatiranju v občini.	4. člen 8. člen 28. člen	3, 8, 11

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Javno objavi pogoje za pridobitev pravice do uporabe plakatnih mest.	8. člen	8

1.3.1 Akti župana po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1	Javni razpis za pridobitev pravice do uporabe plakatnih mest v občini.	8. člen	8

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Izda soglasje organizatorju volilne kampanje za plakatiranje.	9. člen	9
2	Občinska inšpekcija oziroma občinsko redarstvo lahko odredi odstranitev plakatov na stroške organizatorja volilne kampanje in organizatorju volilne kampanje izreče globo.	2/11. člen	10

1.4.1 Akti občinske uprave po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/

tč.	akti občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Soglasje (odločba) organizatorju volilne kampanje za plakatiranje.	9. člen	9
2	Odločba o odstranitvi nameščenih plakatov.	11. člen	10

1.5 Pristojnosti in naloge občinske volilne komisije po Zakonu o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/

tč.	pristojnosti in naloge občinske volilne komisije	določba	pojasnilo
1	Računskemu sodišču posreduje podatke o organizatorjih volilne kampanje.	17. člen	7

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 Ustava RS v 3. členu določa, ima v Sloveniji oblast ljudstvo. Državljanke in državljani jo izvršujejo nepoposno in z volitvami, po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno.

2.1 Volilna in referendumna kampanja

- 2 **Zakon o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/** ureja vprašanja volilne kampanje članov in članic individualno voljenih organov lokalnih skupnosti in vprašanja, ki se nanašajo na referendumsko kampanjo.

Za volilno kampanjo, ki jo ZVRK opredeljuje kot politične oglaševalske vsebine in druge vsebine, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah, se štejejo zlasti:

- propaganda v medijih, elektronskih komunikacijah in propaganda z uporabo telekomunikacijskih storitev;
- plakatiranje in
- javni shodi v zvezi z volilno ali referendumsko kampanjo.

Referenčna kampanja pa so oglaševalske vsebine in druge oblike propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivcev pri glasovanju na referendumu. Za referendumsko kampanjo se uporabljajo določbe ZVRK o volilni kampanji, razen če ZVRK ne določa drugače (1. člen ZVRK).

2.1.1 Predvolilni shodi

- 3 V ZVRK lahko zasledimo splošno prepoved, po kateri predvolilnih shodov ni dovoljeno organizirati v prostorih organov samoupravnih skupnosti. Navedena prepoved se ne uporablja za organizacijo predvolilnih shodov v tistih prostorih, ki so namenjeni predvsem javnim prireditvam. Ob navedenem ZVRK določa tudi izjemo, saj je predvolilne shode možno organizirati tudi v prostorih organov lokalne skupnosti, če v kraju ni na voljo nobene druge stavbe z dvorano, v kateri bi bilo mogoče zbrati večje število ljudi. V tem primeru pa morajo biti prostori na voljo vsem organizatorjem volilne kampanje pod enakimi pogoji. Pogoje pa mora objaviti lastnik oziroma upravljavec prostorov najpozneje 60 dni pred dnem glasovanja na volitvah oziroma 25 dni pred dnem glasovanja na referendumu (4. člen ZVRK).

2.1.2 Financiranje volilne in referenčne kampanje

- 4 Volilne kampanje ni dovoljeno financirati iz proračunskih sredstev, razen s sredstvi, ki jih v skladu z zakonom, ki ureja politične stranke, dobijo politične stranke (4. člen ZVRK).
- 5 Lokalna skupnost pa lahko nameni sredstva za organizacijo referenčne kampanje, kadar je sama organizator, in sicer največ v višini 25% od 0,25€ na posameznega volilnega upravičenca v občini. (4. in 23. člen ZVRK).

2.1.2.1 Poročanje volilni komisiji in računskemu sodišču

- 6 Kadar je referendum razpisan v lokalni skupnosti, so organizatorji referenčne kampanje najpozneje 25 dni pred dnem glasovanja dolžni podatke o organizatorju volilne kampanje dolžni sporočiti volilni komisiji lokalne skupnosti, slednja pa je dolžna navedene podatke posredovati računskemu sodišču najpozneje 15 dni po dnevu glasovanja (17. člen ZVRK).
- 7 Ob navedenem mora organizator volilne kampanje za člane v predstavniških in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti ali referenčnega v lokalni skupnosti v 15 dneh po zaprtju transakcijskega računa predložiti predstavniškemu organu lokalne skupnosti in računskemu sodišču poročilo o vseh zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo.

2.1.3 Plakatiranje

- 8 Lepljenje in nameščanje plakatov z oglaševalskimi vsebinami za volilno kampanjo je dovoljeno na plakatnih mestih, ki jih določi lokalna skupnost. V skladu z ZVRK mora lokalna skupnost brezplačno, tudi brez plačila komunalne takse, zagotoviti vsem organizatorjem volilne kampanje enakopravnost pri lepljenju in nameščanju plakatov na plakatnih mestih, katerih število in skupna površina morata posameznemu organizatorju volilne kampanje omogočiti vsaj osnovno informiranje volivcev v lokalni skupnosti o listi kandidatov ali kandidatu oziroma referendumskem vprašanju.

Ob navedenem lahko lokalna skupnost določi tudi dodatna plakatna mesta, ki so organizatorjem volilne kampanje na razpolago le pod določenimi pogoji in proti plačilu.

Pogoje za pridobitev pravice do uporabe navedenih plakatnih mest mora lokalna skupnost javno objaviti najkasneje 60 dni pred dnem glasovanja na volitvah oziroma 25 dni pred dnem glasovanja na referendumu.

ZVRK še določa, da je za odstranjevanje plakatov, nameščenih ali nalepljenih v nasprotju z določbami ZVRK, pristojna komunalna služba lokalne skupnosti, ki plakate odstrani na stroške organizatorja volilne kampanje (8. člen ZVRK).

- 9 Plakatiranje zunaj plakatnih mest (iz 8. člena ZVRK) je dovoljeno s soglasjem lastnika oziroma upravljavca reklamnih tabel, stavb, drugih objektov ali zemljišč. Kadar organizator volilne kampanje plakatira zunaj plakatnih mest brez navedenega soglasja, lastnik oziroma upravljavec sam odstrani plakate na stroške organizatorja ali pozove organizatorja, da plakate nemudoma odstrani. Če organizator v treh dneh od prejema poziva plakatov ne odstrani, lastnik oziroma upravljavec odstrani plakate na stroške organizatorja. Opomniti moramo, da v skladu z ZVRK za nameščanje plakatov zunaj plakatnih mest ni dovoljeno predpisovati posebnega dovoljenja in zaračunavati komunalne takse (9. člen ZVRK)
- 10 Organizatorji volilne kampanje morajo vse svoje plakate in druge oglaševalske vsebine odstraniti s plakatnih mest najkasneje v 15 dneh po dnevu glasovanja. Po preteku tega roka pa lahko inšpekcija lokalne skupnosti ali redarska služba odredi odstranitev plakatov na stroške organizatorja volilne kampanje in izreče globo od 700 € do 1.000 € organizatorju volilne kampanje. (11. člen ZVRK)

2.1.4 Delno povračilo stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje

- 11 Občina (občinski svet) mora pred začetkom volilne kampanje določiti višino delnega povračila stroškov organizatorjem volilne kampanje. Pri tem lahko določi, da pripada delno povračilo stroškov samo organizatorjem volilne kampanje, ki so jim pripadli mandati v predstavniškem organu lokalne skupnosti (občinskemu oz. mestnemu svetu), in samo organizatorjem volilne kampanje za individualni organ (župana oz. županjo) lokalne skupnosti, katerih kandidati so dosegli določen odstotek od skupnega števila volilnih upravičencev, ki so glasovali, pri čemer odstotek, ki ga določi lokalna skupnost, ne sme presegati 10%.

Višina delnega povračila stroškov organizatorjem volilne kampanje za člane v predstavniških organih lokalne skupnosti ne sme presegati višine povračila za dobljeni glas organizatorjem volilne kampanje za poslance državnega zbora (0,40 €), višina delnega povračila za dobljen glas organizatorjem volilne kampanje za individualne organe lokalne skupnosti pa ne sme presegati višine povračila za dobljen glas volilne kampanje predsednika republike (0,25 €). Če pride na volitvah za individualni organ do drugega kroga glasovanja, sta kandidata, ki kandidirata v drugem krogu, upravičena do povračila stroškov le na osnovi dobljenih glasov v tem krogu.

ZVRK še določa, da določitev povračila stroškov organizatorju referendumske kampanje v lokalni skupnosti ni dovoljena (28. člen ZVRK).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, občinski svet, župan, občinska uprava, občinska volilna komisija, volilna kampanja, referendumska kampanja.

Uporabljene kratice

- Ustava RS - Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
- ZVRK - Zakon o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/ (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07-ZP o I-S-D, 105/08 Odl. US: U-I-295/07-8, 11/11, 28/11 Odl. US: U-I-67/09-27, Up-316/09-19, 98/13).

Viri**Ustava in zakoni**

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o volilni in referendumski kampanji /ZVRK/ (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07-ZPolS-D, 105/08 Odl. US: U-I-295/07-8, 11/11, 28/11 Odl. US: U-I-67/09-27, Up-316/09-19, 98/13).

